

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lin. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a mianowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesołowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna z góry. Ogłoszenia płatne natychm. Redaktor odpowiesz. Władysław Wesołowski, Nowe.

Nr. 11.

Nowe, sobota 14-go marca 1936 r.

Rok XIII.

Wyświetlanie filmu misyjnego.

W niedzielę, dnia 15-go marca b. r. odbędzie się w hali gimnastycznej szkoły powszechnej przedstawienie nowego filmu misyjnego p. t. „Ria Rago”. Początek o godzinie 1/2 2 dla dzieci, dla dorosłych i młodzieży o 1/2 5 i 1/2 8-mej wiecz. Ceny niskie od 0,20 do 1,— zł. Uprasza się z okazji skorzystać.

Walne zebranie „Lutni”.

W poniedziałek, dnia 16 b. m. o godzinie 8-mej wieczorem odbędzie się walne zebranie koła śpiewu „Lutnia” w lokalu p. Meyertowej.

Nowe rozporządzenia podatkowe.

Samorząd gospodarczy podjął obecnie prace nad opinowaniem rozporządzeń wykonawczych do dekretów podatkowych. Ministerstwo skarbu opracowało już rozporządzenia wykonawcze do nowych ustaw o podatku od nieruchomości, lokalowym i podatku dochodowym. W najbliższym czasie zakończone zostaną również na terenie rządu prace nad rozporządzeniem wykonawczym do ordynacji podatkowej oraz przepisami wykonawczymi do ustawy przemysłowej.

Nadmienić należy, że w związku z pracami nad rozporządzeniem wykonawczym do ordynacji podatkowej czynniki miarodajne przeprowadzą również zmiany w instrukcji podatkowej. To i te rozporządzenia wykonawcze do ustawy o podatku od nieruchomości i podatku lokalowym wprowadzą dość poważne zmiany. Natomiast rozporządzenie do ustawy o podatku dochodowym jest raczej uzupełnieniem i powtórzeniem dotychczasowych rozporządzeń z wyeliminowaniem przepisów, które wydane zostały w r. ub.

W sprawie podatku od lokali przemysłowych.

Związek Izby Przem.-Handl. przesłał ministerstwu skarbu swą opinię w sprawie projektu rozporządzenia wykonawczego do dekretu o podatku od lokali. Na mocy dekretu nie podlegają podatkowi lokale lub ich części, zajęte przez zakłady przemysłowe. Postanowienie to zostało w projekcie rozporządzenia wykonawczego ograniczone, albowiem według tego projektu zwolnione mają być od podatku lokalowego tylko te lokale, biura, składy i pomieszczenia gospodarcze zakładów przemysłowych, które znajdują się w tym samym budynku lub w obrębie kompleksu budynków, zajętych przez przedsiębiorstwo. Zdaniem Związku Izby, w szczególności składy przedsiębiorstw powinny być całkowicie zwolnione od podatku bez względu na to, czy znajdują się przy samem przedsiębiorstwie, czy też poza niem, gdyż w każdym wypadku związane są organicznie z zakładem przemysłowym. To samo dotyczy również biur zakładów przemysłowych.

Obowiązek zgłaszania wypadków przy pracy.

Sąd Najwyższy orzekł, że przedsiębiorca lub kierownik zakładu pracy obowiązany jest donieść władzy administracyjnej w ciągu 5-dni o każdym nieszczęśliwym wypadku, jaki wydarzył się w przedsiębiorstwie, podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia pracowników od wypadków.

Od obowiązku tego nie uwalnia przedsiębiorcy lub kierownika zakładu pracy przysługujące pracownikowi lub pozostałej po nim rodzinie prawo zwrócenia się w ciągu roku bezpośrednio do zakładu ubezpieczenia od wypadków (obecnie do ubezpieczalni społecznej) o przyznanie renty za nieszczęśliwy wypadek. Zaniedbanie doniesienia nakłada na przedsiębiorcę lub kierownika przedsiębiorstwa obowiązek wynagrodzenia szkody, wynikłej z nieotrzymania renty wypadkowej przez osobę uprawnioną do niej.

Handel światowy w r. 1935.

Biuletyn sekretariatu Ligi Narodów za miesiąc luty zawiera dane, dotyczące handlu światowego w roku 1935. Z danych tych wynika, że handel światowy pierwszy raz od roku 1929 wykazał lekki wzrost także pod względem wartości w złocie. Wzrost ten wynosi 1,7 proc. w stosunku do roku 1934. Wartość obrotów handlu światowego w złocie wynosi jednak tylko 34 proc. wartości z roku 1929.

Pod względem ilościowym handel światowy w roku 1932 wynosił 74 proc. obrotów z r. 1929, osiągnął w latach 1933 i 1934 lekki wzrost, a w r. 1935 zwiększył się w dalszym ciągu o 2 do 3 proc.

Import wzrósł w roku 1935 pod względem wartości w złocie od 5,2 do 39 proc. w Austrii, Egipcie, Polsce, Norwegii, Finlandii, Brazylii, Szwecji, Południowej Afryce, Australii, Nowej Zelandii, Stanach Zjednoczonych i w Chile. Zwiększenie importu o 2 do 5 proc. zanotowały Kanada, Japonia, Indie, Rosja Sowiecka, Jugosławia, Czechosłowacja, Hiszpania, Argentyna i Cejlon. Natomiast spadek importu zaznaczył się w Anglii, Chinach, Belgii, Luksemburgu, Danii, Niemczech, Irlandii, Holandii, Francji, Indiach Holenderskich, Szwajcarii i w Rumunii. Spadek importu w tych państwach wynosi od 3 i pół do 29 pr.

Eksport pod względem wartości w złocie podniósł się o 6,1 do 21 proc. w następujących państwach: w Unii Południowo-Afrykańskiej, Chinach, Japonii, Australii, Irlandii, Kanadzie, Egipcie, Austrii, Stanach Zjednoczonych i w Rumunii. Na większy wzrost eksportu zanotowała Unia Południowo-Amerykańska, najmniejszy Rumunia. Eksport czechosłowacki utrzymał się pod względem wartości w złocie na poziomie roku 1934.

Osiedlanie ludów koczowniczych.

Wielokrotnie próbowano nakłonić nomadów, zajmujących się hodowlą bydła, mających przytem skłonność do rabunków i lubiących wonę, do osiedlenia się na stałym miejscu. Próby te nie dawały jednak pozytywnych rezultatów. Dopiero ostatnio donosi prasa sowiecka, że odpowiednie próby, przeprowadzone na terenie tego państwa, dały częściowo dodatnie wyniki. Około r. 1920 liczba ludności koczującej w Sowietach przekraczała 10 milionów głów. Jeszcze w r. 1926 naliczono w Rosji Sowieckiej dwa i pół miliona nomadów. Ponieważ czynniki rządowe starały się skłonić nomadów wszelkimi słami do osiedlenia się, część te, liczby opuściła granice azjatyckiej Rosji, druga zaś część pozostała i wybudowała sobie szereg osiedli, liczących dzisiaj około 400 tysięcy chat. Ponieważ nomadowie nie umieli uprawiać roli, sowieckie władze rządowe przydzieliły im większą ilość instruktorów, oraz zaopatrzyły w narzędzia rolnicze. Oprócz nomadów, zamieszkujących azjatycką część Rosji Sowieckiej, ludy koczownicze spotyka się w Afryce (Kaflowie, Hotentoci), w Ameryce południowej (Gauchos i niektóre plemiona Indian) i t. d. Tych nie próbowano do tej pory osiedlić na stałe.

Prawo i życie.

DO JAKIEJ SUMY UPOSAŻENIA NIE ULEGAJA EGZEKUCJI.

Robotnik kolejowy zalegał przez kilka miesięcy z zapłatą komornego i wreszcie w październiku ub. r. wyprowadził się, nie płacąc swej zaległości w wysokości 150 zł. Robotnik otrzymywał na kolei 90 zł miesięcznej pensji i 40 zł za t. zw. przetokowe. Właściciel mieszkania uzyskał wyrok na sumę 150 zł w sądzie grodzkim i rozpoczął kroki egzekucyjne, nakładając przez komornika areszt na pensji kolejarza. Robotnik złożył zażalenie na czynności komornika do sądu grodzkiego, motywując, że stalej pensji posiada zaledwie 90 zł, a w myśl art. 575 kodeksu post. cyw. uposażenia do 1200 zł miesięcznie podlegają egzekucji tylko w 1/5, przytem zawsze suma 100 zł wolna jest od egzekucji, chyba, że dochodzone są należności alimentarne. Sąd oddalił skargę na komornika, gdyż uznał, że zgodnie z art. 576 k. p. c. za dochody uważa się nie tylko zasadnicze uposażenie, ale także wszelkie dodatki, a więc i przetokowe. Cała więc suma ponad 100 zł podlega egzekucji po potrąceniu podatków i innych świadczeń.

CZY SAMO ZALEGANIE Z DWIEMA RATAMI KOMORNEGO UZASADNIA EKSMISJĘ.

Sąd grodzki rozpatrywał spór pomiędzy gospodarzem nieruchomości a jednym z lokatorów. Gospodarz zażądał eksmisji, twierdząc, że lokator zalegał z dwiema ratami komornego. Lokator wykazał się przekazem pocztowym, z którego wynikało, że zapłacił on zaległe komorne w połowie miesiąca. Sąd, zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego, uznał, że dla ważnej przyczyny wypowiedzenia najmu nie wystarczy samo zaleganie z dwiema ratami komornego. Lokator musi zalegać z dwiema ratami po upomnieniu i nie zapłacić ich w najbliższym terminie płatności, następującym po upomnieniu. Wobec tego zaś, że zostało stwierdzone, iż lokator zapłacił komorne przed pierwszym następnym miesiącem, sąd powództwo oddalił.

Dlaczego palimy.

Aby sztuka mogła powstać, aby mogła istnieć jakakolwiek działalność w dziedzinie estetyki, konieczne jest jako pierwszy warunek: podniecenie — mówi Nietzsche.

Miłość, natura, sztuka — wszystkie one służą jednemu celowi: wprawiają nas w stan ekstazy duchowej. Człowiek stworzył jednak szereg sztucznych środków, przy pomocy których wprawia w ruch swoją fantazję, podnieca się lub odurza. Do tych środków zaliczyć można opium, kokainę, morfinę, alkohol, kofeinę, a wreszcie i tytoń, jako najczęściej używane. Wszystkie one działają bezpośrednio na mózg i wywołują pożądane i oczekiwane efekty.

Palenie jest nie tylko przyjemnością, lecz często nieodpartą koniecznością. Faktem jest, iż przy pracy, podczas odpoczynku palenie pomaga. Pomimo to tytoń ma w Europie od czasu wprowadzenia go w użycie swoich zaciętych wrogów.

Walczą z nim częściowo słusznie, częściowo bez racji. Słusznie, bo nadmierne palenie wywiera ujemny wpływ na nerwy, naczynia krwionośne, organy trawienia. Ale na pociechę palaczy należy powiedzieć, że ujemne skutki spotyka się przy paleniu tylko tam, gdzie jest nadużywanie i to głównie u ludzi z bardzo wrażliwym układem nerwowym.

Pierwszy raz pojawił się tytoń w postaci cygar w Europie w 1496 roku, po odkryciu Ameryki przez Kolumba. Liście tytoniowe przywiózł wówczas ze sobą mnich hiszpański, Roman Pane. Najgorzalszymi palaczami byli wówczas studenci angielscy i hiszpańscy, a potem niemieccy.

Do wybuchu wojny 1914 r. przywilej palenia przysługiwał tylko mężczyznom. Po wojnie zmieniło się to gruntownie: kobiety też pała — w kawiarni, w domu, w restauracji, w towarzystwie. Nic dziwnego, że powstało pytanie: dlaczego kobiety pałają?

Przedewszystkiem chcą kobiety dowiedzieć w ten sposób, że wyemancypowały się z dawnej zależności i dawnych obyczajów, że zajmują w społeczeństwie stanowisko dorównujące stanowisko mężczyzny. Stosunki powojenne, kryzys przyczyniły się mocno do tej zmiany. Kobiety stanęły masowo do pracy w tych samych biurach, urzędach, zawodach co mężczyźni, a zdobywając dla siebie pracę i utrzymanie, zdobywały zarazem przywileje i prawa, z których korzystali dotąd tylko mężczyźni. Obecnie kobiety tak samo jak i mężczyźni odczuwają potrzebę używki, jaką jest tytoń: te same prawie warunki materialne i społeczne stwarzają te same potrzeby. Ale są i inne przyczyny, dla których kobiety pałają. Są więc np. typy kobiet, które pałają papierosy przez kokieterię. Są też pyromanki, dla których ogień, żarzący się papieros jest symbolem. Do namiętnych palaczek należą kobiety niezadowolone z życia, niezaspokojone. Te pałają, aby się odurzyć, otumanic, zapomnieć.

Ogłoszenie.

Podaje się do publicznej wiadomości, że Franciszek Litewski z Skórcza wniósł podanie o zatwierdzenie projektu budowy i urządzenia zakładu przemysłowego heblarni desek, mającego powstać w Nowem, Plac św. Rocha nr. 5.

Plany i opisy techniczne danego zakładu będą wyłożone do publicznego wglądu w tut. Zarządzie Miejskim (pokój nr. 3) w czasie od 11-go marca do 21-go marca 1936 r. Zainteresowani mogą w podanym terminie wnieść do tut. Zarządu Miejskiego rzeczowo uzasadnione zarzuty przeciwko udzieleniu pozwolenia na budowę i urządzenie tego zakładu.

Jeżeli w tej sprawie odbędzie się rozprawa komisyjna na miejscu, gdzie zakład ma powstać, to zarzuty będzie można wnieść również podczas danej rozprawy.

(—) Kuchczyński
burmistrz.

DRUKI

wszelkiego rodzaju wykonuje szybko, gustownie i po cenach przystępnych

Drukarnia W. Wesołowskiego.

NAKAZY ZAPŁATY

można nabyć w księgarni

W. Wesołowskiego.

Komunikat.

Biuro Pośrednictwa Pracy w Grudziądzu, jako Ekspozytura Zarządu Obwodowego Funduszu Bezrobocia w Toruniu, stwierdza, że szereg przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, na terenie działania tut. Ekspozytury, nie zgłasza wolnych miejsc pracy, tak dla pracowników umysłowych jak i fizycznych, a pokrywa swe zapotrzebowanie z pominięciem Biura Pośrednictwa Pracy.

Wobec powyższego przypominam się wszystkim zainteresowanym pracodawcom o obowiązku zgłaszania wszelkich wolnych miejsc w biurze Pośrednictwa Pracy w Grudziądzu, ul. 3 Maja 17. Winnych nie stosowania się do obowiązujących przepisów. Zarząd Obwodowy F. B. pociągnie do odpowiedzialności, stosownie do stojących mu do dyspozycji środków prawnych.

Teren działania t.t. Biura obejmuje miasto Grudziądz i pow. grudziądzki, świecki, tucholski, chojnicki i sępolski.

Za Przewodniczącą Z. O. F. B.
Kierownik Eksp. Biura Pośrednictwa Pracy.
(-) F. Siliński.

Podając powyższy komunikat do wiadomości, stwierdzam, że Pp. Pracodawcy przyjmują robotników z pominięciem Biura Funduszu Pracy i z innych miejscowości, pomijając robotników miejscowych. Postępowanie takie nie tylko nie jest zgodne z obowiązującymi przepisami, lecz wręcz wyrządza krzywdę miejscowym bezrobotnym i przyczynia się do powiększenia liczby bezrobotnych miejscowych, co zaś w konsekwencji odbija się ujemnie na finansach komunalnych.

Wobec tego proszę Pp. Pracodawców, ażeby w własnym interesie zaniechali przyjmowania robotników z innych miejscowości. Zgłoszenia wszelkich wolnych miejsc skutecznie należy w biurze Funduszu Pracy. Niestosujących się do obowiązujących przepisów pociągnąć się będzie do odpowiedzialności karnej.

Wszelkich informacji udziela Zarząd Miejski.

Nowe, dnia 11 marca 1936 r.

(-) Kuchczyński
burmistrz.

Niniejszem donoszę jak najprzejmiej, że w dniu 14 marca b. r. otwieram w Nowem, Rynek 5

skład bławatów, galanterji i konfekcji roboczej

w którym prowadzić będę starannie sortowane działy

materiałów damskich i męskich, płótna, inleta, flanelki, surówki, bieliznę damską i męską, pończochy, skarpety, konfekcję roboczą i t. p.

Zapewniam rzetelny towar — najkorzystniejsze ceny — oto zasada, którą przestrzegać będę, aby zaskarbić sobie zaufanie Sz. Obywatelstwa. Proszę o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa.

Z wysokim szacunkiem

J. Żubka, Nowe, Rynek nr. 5.

Z dniem 1 lutego 1936 r.

otworzyłem

SKŁADNICĘ

w Nowem, Plac św. Rocha nr. 5

— telefon nr. 56

i polecam

wszelkie materiały stolarskie, budowlane i kołodziejskie.

Pozatem

dykty klejone olchowe oraz forniery

wszelkiego gatunku po cenach konkurencyjnych.

BRACIA LITEWSCY

właśc. Franciszek Litewski

tartak parowy

Skórcz — Składnica Nowe.

OGŁASZAJCIE

W „GAZECIE NOWSKIEJ”.

Tow. Śpiewu „Harmonji” oraz za szczerą wyrazą okazanego współczucia z powodu śmierci naszej najukochańszej i nigdy niezapomnianej matki, teściowej, babci, szwagierki i cici

ś. p.

Pauliny Szufflitowskiej

składamy serdecznie

„Bóg zapłać”.

Nowe, w marcu 1936 r.

Rodzina.

Papier do pisania

w pięknym wyborze poleca

W. Wesotowski.

Bilans netto

Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Nowe, w likwidacji per 31. XII. 1935 r.

Aktywa (stan czynny)

Pasywa (stan bierny)

L. p.	Tytuł konta (rachunku)	Kwota (saldo)		L. p.	Tytuł (konto rachunek)	Kwota (saldo)	
		zł	gr			zł	gr
1	Kasa — gotówka	461	13	1	Kapitały i fundusze własne:		
2	Banki: K. K. O. pow. świeckiego. r-k bieżący	13.105	45		a) Fundusz rezerwowy	22.329	11
3	Papiery wartościowe	857	—		b) „ wyrównawczy	472	94
4	Pożyczki na skrypty dłużne	37.012	92		c) Kapitał zakładowy	8.211	80
5	Pożyczki hipoteczne	30.914	—	2	Wkłady oszczędnościowe	53.213	84
6	Zaległe procenty (odsetki od pożyczek)	3.978	41	3	Różne (wierzyciele)	250	—
7	Różne (dłużnicy)	468	80	4	Nadwyżka (czysty zysk)	2.320	02
		86.797	71			86.797	71

Rachunek strat i zysków

Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Nowe, w likwidacji per 31. XII. 1935 r.

Straty

Zyski

L. p.	Tytuł rachunku	Kwota		L. p.	Tytuł rachunku	Kwota	
		zł	gr			zł	gr
1	Procenty i prowizje wypłacone	2.141	38	1	Procenty i prowizje otrzymane	5.916	97
2	Koszty handlowe	1.231	59				
3	Różne	223	98				
4	Czysty zysk (nadwyżka)	2.320	02				
		5.916	97			5.916	97

NOWE, dnia 10-go lutego 1936 r.

Komunalna Kasa Oszczędności
miasta Nowe w Nowem (Pom.)
w likwidacji

(-) Frydrychowski.

(-) Sobieraj.